

دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه
دانشکده پیراپزشکی
قالب نگارش طرح درس ترمی

مخاطبان: دانشجویان کارشناسی پیوسته فوریت‌های پزشکی
درس پیش نیاز: آناتومی و فیزیولوژی
ساعت مشاوره: دوشنبه ۱۳-۱۴
سال تحصیلی: نیمسال اول ۱۴۰۱-۱۴۰۰

عنوان درس: معاینات بالینی
تعداد و نوع واحد: ۱ واحد از ۲ واحد نظری
زمان ارائه درس: چهارشنبه ها ۱۰-۸
مدرس: ارسلان نادری پور

هدف کلی دوره:
آشنایی دانشجویان با اصول ارزیابی و انجام معاینات جسمانی بیماران در شرایط پیش بیمارستانی

اهداف جلسات نظری:

- ۱- آشنایی دانشجویان با اصول بررسی بیمار و گرفتن شرح حال از بیمار
- ۲- آشنایی دانشجویان با علائم و نشانه های بیماریهای قلب و عروق و نحوه ارزیابی وضعیت همودینامیک (ارزیابی نبض، پرشدگی مویرگی، دما و رنگ پوست)
- ۳- آشنایی دانشجویان با روشهای معاینه قلب و عروق (مشاهده، سمع قلب و صداهای قلبی، لمس نبض)
- ۴- آشنایی بیمار با علائم و نشانه های بیماریهای تنفسی
- ۵- آشنایی دانشجویان با نحوه ارزیابی راه هوایی و معاینه سیستم تنفسی (مشاهده، سمع ریه، دق و لمس)
- ۶- آشنایی دانشجویان با معاینه سیستم اسکلتی - عضلانی
- ۷- آشنایی دانشجویان با علائم و نشانه های اختلالات سیستم گوارشی و اصول ارزیابی و نحوه و معاینه شکم
- ۸- آشنایی دانشجویان با معاینه لگن و تناسلی

اهداف ویژه رفتاری به تفکیک اهداف کلی جلسات نظری

۱- آشنایی دانشجویان با اصول بررسی بیمار و گرفتن شرح حال دانشجوی قادر باشد

- ۱-۱- بررسی بیمار را تعریف کند
 - ۱-۲- هدف از بررسی بیمار را بیان کند
 - ۱-۳- اصول بررسی بیمار را بیان نماید
 - ۱-۴- انواع روشهای معاینه را نام ببرد
 - ۱-۵- چگونگی انجام تکنیک مشاهده بیمار را توضیح دهد
 - ۱-۶- چگونگی انجام تکنیک سمع بیمار را توضیح دهد
 - ۱-۷- چگونگی انجام تکنیک لمس بیمار را توضیح دهد
 - ۱-۸- چگونگی انجام تکنیک دق بیمار را توضیح دهد
 - ۱-۹- اصطلاحات اختصاری در زمان اخذ شرح حال را بیان نماید
 - ۱-۱۰- تفاوت علائم و نشانه را بیان نماید
 - ۱-۱۱- اخذ شرح حال به روش SAMPLE OPQRST را در شرایط پیش بیمارستانی تشریح کند
 - ۱-۱۲- یک نمونه شرح حال گیری در خصوص یک مشکل مطرح شده را بصورت دقیق انجام دهد
- ۲- آشنایی دانشجویان با علائم و نشانه های بیماریهای قلب و عروق و نحوه ارزیابی وضعیت همودینامیک (ارزیابی نبض، پرشدگی مویرگی، دما و رنگ پوست) دانشجوی قادر باشد:

- ۲-۱- علائم بیماریهای قلبی را نام توصیف کند
- ۲-۲- نشانه های بیماریهای قلب و عروق را توصیف کند
- ۲-۳- نحوه ارزیابی نبض های مختلف را بیان نماید
- ۲-۴- کاربرد بررسی هر یک از نبض ها را بیان نماید
- ۲-۵- انواع نبض را از نظر شدت درجه بندی نماید
- ۲-۶- انواع نبض های غیر طبیعی را تشریح کند
- ۲-۷- نحوه انجام تست پرشدگی مویرگی را تشریح کند
- ۲-۸- اندیکاسیون تست پرشدگی مویرگی را بیان نماید
- ۲-۹- تغییرات تست پرشدگی مویرگی در شرایط مختلف را بیان نماید
- ۲-۱۰- نشانه های اختلالات عروقی در بیماریهای وریدی و شریانی را با هم مقایسه کند

۱۱-۲- اهمیت بررسی دمای اندام ها را در اختلالات وریدی و شریانی بیان کند
۱۲-۲- اهمیت بررسی رنگ اندام ها را در اختلالات وریدی و شریانی بیان کند

۳- آشنایی دانشجو با اصول و نحوه معاینه قلب و عروق (مشاهده، سمع قلب و صداهای قلبی، لمس نبض) دانشجو قادر باشد :

- ۱-۳- فیزیولوژی عملکردی قلب را توضیح دهد
- ۲-۳- آناتومی قلب و عروق را شرح دهد
- ۳-۳- اهمیت بررسی تاریخچه بیماری در معاینه سیستم قلب و عروق را شرح دهد
- ۴-۳- تکنیک سمع را در معاینه قلب و عروق را توضیح دهد
- ۵-۳- اندیکاسیونهای استفاده از دیافرگم و بل گوشی را در سمع صداهای قلبی بیان نماید
- ۶-۳- انواع کانون های سمع قلب را بیان نماید
- ۷-۳- صداهای اصلی قلب را نام ببرد
- ۸-۳- دلیل ایجاد هر یک از صداهای قلبی را تشریح کند
- ۹-۳- سوفل قلبی را در یک جمله تعریف نماید
- ۱۰-۳- دلایل ایجاد سوفل قلبی را نام ببرد
- ۱۱-۳- سوفل های شایع قلبی را شناسایی کند
- ۱۲-۳- تکنیک مشاهده رادر معاینه قلب و عروق شرح دهد
- ۱۳-۳- نکات مهمی که در مشاهده سیستم قلب و عروق باید مورد توجه قرار گیرد بیان نماید
- ۱۴-۳- نحوه اندازه گیری برجستگی ورید ژوگولار را تشریح کند
- ۱۵-۳- دلایل برجسته شدن ورید ژوگولار را نام ببرد
- ۱۶-۳- اهمیت لمس ناحیه نوک قلب را در معاینه قلب و عروق توضیح دهد
- ۱۷-۳- تکنیک لمس ناحیه نوک قلب را در معاینه قلب و عروق توضیح دهد
- ۱۸-۳- تست آلن را توضیح دهد
- ۱۹-۳- اندیکاسیون تست آلن را بیان نماید
- ۲۰-۳- نحوه انجام تست آلن را تشریح کند
- ۲۱-۳- ادم موضعی و عمومی را تشریح نماید
- ۲۲-۳- دلایل ایجاد ادم موضعی و عمومی را بیان نماید
- ۲۳-۳- روش درجه بندی ادم گوده گذار را بیان نماید
- ۲۴-۳- تفاوت ادم ناشی از بیماری قلبی با سایر علل ایجاد کننده ادم را بیان نماید

۴ - آشنایی دانشجو با علائم و نشانه های بیماریهای تنفسی و نحوه ارزیابی آنها دانشجو قادر باشدکه :

- ۱-۴- فیزیولوژی عملکردتنفس را شرح دهد
- ۲-۴- آناتومی عملی ریه ها را توضیح دهد
- ۳-۴- علائم بیماریهای حاد تنفسی را بیان نماید
- ۴-۴- نشانه های بیماریهای حاد تنفسی را بیان نماید
- ۵-۴- سیانوز را در یک جمله تعریف نماید
- ۶-۴- علل سیانوز محیطی و مرکزی را بیان نماید
- ۷-۴- کلابینگ را در یک جمله بیان نماید
- ۸-۴- علل کلابینگ را بیان نماید
- ۹-۴- نحوه تشخیص کلابینگ را توضیح دهد
- ۱۰-۴- انواع الگوهای تنفسی را نام ببرد
- ۱۱-۴- الگوی تنفسی طبیعی را توصیف کند
- ۱۲-۴- الگوی تنفسی شاین استوک را توصیف کند
- ۱۳-۴- علل ایجاد کننده الگوی تنفسی شاین استوک را بیان نماید
- ۱۴-۴- الگوی تنفسی بیوت را توصیف کند
- ۱۵-۴- علل ایجاد کننده الگوی تنفسی بیوت را بیان نماید
- ۱۶-۴- الگوی تنفسی کاسمال را توصیف کند
- ۱۷-۴- علل ایجاد کننده الگوی تنفسی کاسمال را بیان نماید
- ۱۸-۳- علائم زجر تنفسی در نارسایی حاد تنفسی را نام ببرد
- ۱۹-۴- نشانه های زجر تنفسی در نارسایی حاد تنفسی را نام ببرد
- ۲۰-۴- تستهای پارکلینیکی کمک کننده در تشخیص بیماریهای تنفسی را نام ببرد

۵- آشنایی دانشجو با نحوه ارزیابی راه هوایی و معاینه سیستم تنفسی (مشاهده ، سمع ریه ، دق و لمس)

- ۵-۱- اهمیت مشاهده در ارزیابی سیستم تنفسی را بیان نماید
- ۵-۲- نکات مورد توجه در مشاهده سیستم تنفسی را بیان نماید
- ۵-۳- تفاوت تنفس شکمی و سینه ای در بالغین و اطفال را بیان نماید
- ۵-۴- انواع اشکال قفسه سینه غیر طبیعی را نام ببرد
- ۵-۵- قفسه سینه بشکه ای را توصیف نماید
- ۵-۶- قفسه سینه کبوتری را توصیف نماید
- ۵-۷- قفسه سینه قیفی را توصیف نماید
- ۵-۸- قفسه سینه شناور را توصیف نماید
- ۵-۹- تکنیک لمس قفسه سینه را شرح دهد
- ۵-۱۰- نکات مورد توجه در لمس قفسه سینه را بیان نماید
- ۵-۱۱- نحوه ارزیابی اتساع قفسه سینه را بیان نماید
- ۵-۱۲- دلایل تغییرات در نتایج تست اتساع قفسه سینه را بیان نماید
- ۵-۱۳- اهمیت دق قفسه سینه را بیان نماید
- ۵-۱۴- تکنیک دق در ریه ها را توضیح دهد
- ۵-۱۵- کانونهای دق قفسه سینه را شناسایی کند
- ۵-۱۶- انواع صداهای حاصل از دق قفسه سینه را بیان نماید
- ۵-۱۷- تکنیک سمع ریه ها را توضیح دهد
- ۵-۱۸- صداهای طبیعی ریه ها را شناسایی نماید
- ۵-۱۹- صداهای غیر طبیعی ریه ها را شناسایی نماید
- ۵-۲۰- دلایل ایجاد هر یک از صداهای غیر طبیعی ریه را بیان کند

۶- آشنایی دانشجو با معاینه سیستم عضلانی - اسکلتی و مفاصل و اندام های حرکتی دانشجو قادر باشد :

- ۶-۱- آناتومی عملکردی اسکلتی و مفاصل را شرح دهد
- ۶-۲- بررسی سیستم اسکلتی و عضلانی را از نظر تاریخچه توضیح دهد
- ۶-۳- تکنیک مشاهده را در معاینه استخوانی و مفاصل شرح دهد
- ۶-۴- تکنیک لمس را در معاینه استخوانها و مفاصل شرح دهد
- ۶-۵- تکنیک انجام معاینه دامنه حرکات مفاصل را شرح دهد
- ۶-۶- آزمایشات قدرت عضلانی را شرح دهد
- ۶-۷- نحوه انجام تست لازک را بیان نماید
- ۶-۸- نحوه انجام تست فالن را بیان نماید
- ۶-۹- نحوه انجام تست تاینل را بیان نماید
- ۶-۱۰- دلایل ایجاد علائم غیر طبیعی در هر یک از تستهای عضلانی - اسکلتی را بیان کند

۷- آشنایی دانشجو با علائم و نشانه های اختلالات سیستم گوارشی و اصول ارزیابی و نحوه و معاینه شکم دانشجو قادر باشد :

- ۷-۱- علائم اختلالات سیستم گوارشی را بیان نماید
- ۷-۲- نشانه های اختلالات سیستم گوارشی را بیان نماید
- ۷-۳- روشهای ارزیابی بیمار در اختلالات سیستم گوارشی را بیان نماید
- ۷-۴- نواحی آناتومیک شکم را شرح دهد
- ۷-۵- تکنیک مشاهده شکم را شرح دهد
- ۷-۶- نکات مورد توجه در مشاهده شکم را بیان نماید
- ۷-۷- علامت کولن را توصیف کند
- ۷-۸- علامت گری ترنر را توصیف کند
- ۷-۹- انواع استریای شکمی را از هم تفکیک نماید
- ۷-۱۰- تکنیک لمس شکم را شرح دهد
- ۷-۱۱- هدف از لمس شکم را بیان نماید
- ۷-۱۲- انواع لمس سطحی و عمقی شکم را دسته بندی نماید
- ۷-۱۳- روش لمس کبد را بیان نماید
- ۷-۱۴- روش لمس طحال را بیان نماید
- ۷-۱۵- روش لمس مثانه را توصیف نماید
- ۷-۱۶- علائم التهاب پرده صفاق را بیان نماید
- ۷-۱۷- نشانه های التهاب پرده صفاق را بیان نماید

- ۷-۱۸- نحوه انجام تست مک بورنی را بیان نماید
- ۷-۱۹- نحوه انجام تست روزینگ را بیان نماید
- ۷-۲۰- نحوه انجام تست مورفی را بیان نماید
- ۷-۲۱- نحوه ارزیابی اسپیت را توصیف کند
- ۷-۲۲- علائم و نشانه های اسپیت شکمی را با هم مقایسه کند
- ۷-۲۳- تکنیک سمع شکم را شرح دهد
- ۷-۲۴- تکنیک دق شکم را توضیح دهد

۸- آشنایی دانشجو با معاینه لگن و تناسلی

- ۸-۱- نحوه ارزیابی در بیمار دچار صدمات لگنی را بیان نماید
- ۸-۲- روش لمس مثانه را بیان نماید
- ۸-۳- علائم مورد توجه در آسیب های لگنی را بیان نماید
- ۸-۴- نشانه های مورد توجه در آسیب های لگنی را بیان نماید
- ۸-۵- روش لمس لگن را بیان نماید
- ۸-۶- نکات مورد توجه در مشاهده بیماران دچار آسیب لگنی را نام ببرد
- ۸-۷- نشانه های مهم در آسیب های دستگاه تناسلی خارجی را بیان نماید
- ۸-۸- علائم مهم در آسیب های دستگاه تناسلی خارجی را بیان نماید
- ۸-۹- نحوه معاینه سیستم تناسلی خارجی مردان را توضیح دهد
- ۸-۱۰- نحوه معاینه سیستم تناسلی خارجی زنان را توضیح دهد

منابع برای مطالعه :

- ۱- لین بیگلی ، پیتر سیلاجی. " معاینه فیزیکی و گرفتن شرح حال بالینی ". مترجم : محمد حسین احمدیان و همکاران . آخرین چاپ .
- ۲- گروه مترجمین مرکز مدیریت حوادث و فوریت های پزشکی کشور . اورژانس های پیش بیمارستانی (میانی) . تهران : انتشارات سیمین دخت ، ۱۳۹۳ ص ۴۵۷-۳۳۹
- ۳- گروه مترجمین . مرکز مدیریت حوادث و فوریت های پزشکی کشور ، اورژانس های طبی پیش بیمارستانی (پایه) . انتشارات تهران : انتشار سیمین دخت ۱۳۹۳ ، ص ۱۲۷ ، ۲۰۹
- ۴- سامی ، پوران ، معاینه فیزیکی برای پرستاران ، چاپ دوم ، تهران ، بشری ، ۱۳۸۷

شیوه های تدریس

سخنرانی همراه با پرسش و پاسخ ، معرفی مورد در کلاس و خانه ، دیدن فیلم ، گوش دادن به نوار صداهای قلبی و ریوی

رسانه های آموزشی

ویدیو پروژکتور ، اطلس معاینات بالینی ، کامپیوتر ، شبیه سازی و CD آموزشی

ارزشیابی

روش	نمره	تاریخ	ساعت
کوئیز	۱		
آزمون میان دوره	۴	جلسه پنجم	۸-۱۰
آزمون پایان ترم	۱۴		
فعالیت های کلاسی	۱		

مقررات درس و انتظارات از دانشجو :

- دانشجویان محترم باید توجه داشته باشند که با توجه به عدم گستردگی و تنوع مطالب و محدودیت زمانی نقش اساتید راهنمایی و تسهیل یادگیری است نه انتقال تمام و کمال محتوی ، لذا یادگیری موثر مستلزم مطالعه و مشارکت فعال آنها می باشد و انتظار می رود
- ۱- به منابع معرفی شده مراجعه و مطالب تکمیلی بحث را مطالعه نمایند
- ۲- به حضور منظم توأم در کلاس درس
- ۳- شرکت در بحث های داخل کلاس و انجام تکالیف
- ۴- شرکت فعال در جلسات عملی

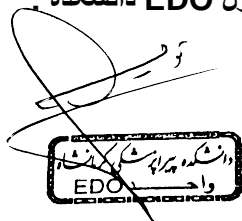
جدول زمانبندی برنامه تئوری درس نشانه شناسی (فوریت های پزشکی)

کلاس: ۷

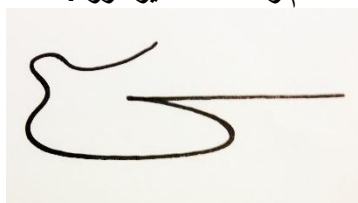
روز و ساعت: چهارشنبه ها ۱۰-۸

وسيله	مدرس	موضوع هر جلسه	جلسه
ویدئو پروژکتور	نادري پور	اصول بررسی و اخذ شرح حال بیمار	۱
ویدئوپروژکتور	نادري پور	اصول ارزیابی همودینامیک	۲
ضبط صوت ویدئو پروژکتور	نادری پور	معاینه سیستم قلبی - عروقی	۳
ضبط صوت ویدئو پروژکتور	نادری پور	علائم و نشانه های بیماریهای تنفسی و نحوه ارزیابی آنها	۴
ضبط صوت ویدئو پروژکتور	نادری پور	اصول معاینه سیستم تنفس و امتحان میان ترم	۵
ویدئو پروژکتور	نادری پور	معاینه سیستم اسکلتی عضلانی	۶
ویدئو پروژکتور	نادری پور	اصول معاینه شکم	۷
ویدئو پروژکتور	نادری پور	اصول معاینه لگن و تناسلی	۸

نام و امضاء مسول EDO دانشکده :

نام و امضاء مدیر گروه:

نام و امضای مدرس: ارسلان نادری پور

تاریخ ارسال :

تاریخ ارسال :

تاریخ تحویل: ۱۴۰۰/۶/۲۶

تانید مدیر گروه و امضا

خیر

آیا طرح درس برای اولین بار تدوین شده: **بله ***

